

KSL

Kvalitetssystem i landbruket

Hvorfor KSL?

- Kvalitetsbevisste forbrukere skal kunne ha tillit til at norskprodusert mat holder høy kvalitet og produseres på en måte som tar hensyn til både dyr, mennesker og naturen for øvrig. Derfor har landbruksnæringen utviklet sitt eget kvalitetssystem, Kvalitetssystem i Landbruket (KSL).

Hva er KSL?

Kvalitetssystem i Landbruket er bondens eget verktøy for å dokumentere og systematisere arbeidet på gården. KSL innebærer at bonden gjør enkle notater fra sin produksjon, og at han setter søkelys på kvalitet i sitt arbeid. KSL dekker alle typer matproduksjon på norske gårdsbruk, og stiller krav til hvordan produksjonen skal gjennomføres og hva som skal dokumenteres. Kvalitetssystemet bygger på kravene lover og forskrifter stiller til matproduksjon, dyrevelferd, miljøhensyn og arbeidsmiljø, men stiller også krav definert av landbruksnæringen. Ordningen administreres av KSL Stiftelsen Norsk Mat (tidligere Matmerk) og finansieres over Jordbruksavtalen. Det er faggrupper sammensatt av representanter fra landbrukets organisasjoner er faglige rådgivere for innhold og drift av systemet.

Hovedbegrunnelser for KSL;

- ✓ Å dokumentere hvordan norsk matproduksjon foregår
- ✓ Å utvikle et godt styringssystem for bonden

- ✓ Hygieneregelverk med krav om dokumentasjon av produksjonen. Dette regelverket gjelder også for primærprodusentene
- ✓ Merkeordning for nasjonal opprinnelse, Nyt Norge, med krav om KSL hos produsenter som skal levere til denne ordningen.
- ✓ Varekjedene ønsker kvalitetssystemer i primærproduksjonen. KSL vil derfor være med på å sikre norskprodusert mat markedsadgang

Hva er Nyt Norge?

Nyt Norge er en merkeordning for norsk mat. Den kan benyttes av bedrifter som produserer mat basert på norske råvarer i Norge.

Merkeordningen skal gjøre norske produkter mer synlige i butikkene og dermed enklere å finne for alle som vil ha matvarer basert på norske råvarer. Alle varer merket med Nyt Norge innfrir bestemte krav til kvalitet i hele verdikjeden – fra bonde til bord. For å kunne bruke Nyt Norge må produktet være norsk, ha høy kvalitet og varemottakeren må ha et kvalitetssystem for sin virksomhet. Dette fører til at varemottakerne kan stille krav til kvalitetssystem hos sine leverandører. KSL danner dermed grunnlaget for å benytte Nyt Norge, og det er en gjensidig avhengighet mellom KSL og Nyt Norge. Honningcentralen har blitt godkjent av KSL Stiftelsen Norsk Mat som merkebruker av Nyt Norge på norsk honning.

KSL-birøkt

Honningcentralen og Norges Birøkerlag har utviklet «Kvalitetssystem i landbruket - for birøkt» (KSL - birøkt). Mottoet er «Honningkvalitet fra blomst til bord!» Birøkeren har ansvaret for honningkvaliteten fra «blomsten» og fram til Honningcentralens varemottak, mens Honningcentralen har ansvaret for honningkvaliteten fra varemottaket og fram til «bordet».

Et kvalitetssystem må først og fremst lages av birøkeren selv, for egen bigård, slik at det er tilpasset egen drift.

Honningcentralen tilbyr imidlertid hjelpemidler som birøkeren kan bruke. KSL - birøkt er obligatorisk for alle som leverer sin honning til Honningcentralen.

«Honningkvalitet fra blomst til bord!»

Håndbok

KSL-birøkt skal ikke være et stort og vanskelig system. Det skal være enkelt og framfor alt nyttig for birøkeren, med hjelpemidler til å kunne arbeide mer målrettet og systematisk. KSL system består av to deler. Den første delen består av egenrevisjonsskjema og veiledere som gjennomføres årlig elektronisk på <https://ksl.matmerk.no/no>. Papir utgave kan tilsendes fra Matmerk hvis du ikke har mulighet å gjennomføre egenrevisjon elektronisk.

Den andre delen er selve Håndboken og inneholder fagstoff om praktisk birøkt og honning håndtering. Du finner det på <https://honning.no/ksl-birokt>. I tillegg er det enkle noteringsskjema, som er et forslag til hvordan dokumentasjonen kan gjøres.

Håndboken er et slags oppslagsverk der birøkeren kan finne svar på ulike spørsmål, for eksempel: Hvordan forhindrer jeg gjæring i honningen? Hvordan forholder jeg meg til det offentlige når jeg skal vandre? osv.

Hvilke krav stiller KSL - birøkt?

Lovverket stiller krav til hvordan honningen skal være. Den skal for eksempel ikke ha begynt å gjære, og den skal ikke inneholde fremmedstoffer. KSL - birøkt stiller de samme krav som loven. I tillegg må birøkterne gjøre enkle notater og årlig gjennomføre egenrevisjon for å vise forbrukere og myndigheter hvordan honningen produseres. KSL-birøkt betyr altså ikke enda flere strenge krav på alle bauer og kanter, men det betyr at birøkeren setter fokus på kvalitet.

KSL-birøkt vil også arbeide for å forenkle skjemautfylling som det offentlige og private ønsker og krever, slik at det blir en samordning av skjemaene mellom ulike instanser.